

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 12. LIPCA ROKU 1799. W PIĄTEK.

z Wiednia dnia 3. Lipca.

Nadzwyczajny dodatek do Gazety Dworskiej pod dniem 1. t. m. jest następujący. — Dla ułatwienia obrotów, w których armia nasza we Włoszech znajdowała się od czasu ostatnich trzech bitew przy zamku St. Giovanni i nad rzeką Trebia zasłych, niepodobną rzeczą było przelać obszernego tych bitew opisanie. Wszakże podług nowego doniesienia G. Melas z Fiorenzolo pod d. 22. Czerwca, okazuje się, iż nasza przednia straż pod F. M. L. Ott z St. Tonino do jeziora Taro wyruszyła, i tamże z nieprzyjacielskiej tylnej straży 60. ludzi z kawalerii w niewolę ziała, a potem część wojsk naszych za to jezioro wysławszy, z resztą daley się pomknęła, dla wkroczenia wspólnie z G. Hohenzollern do Parmy. Z tym doniesieniem zgadza się inne F. M. Kray pod d. 23. podług którego nieprzyjaciel w istocie łamey Parmę opuścił, a G. Hohenzollern zaraz tamże wkroczył. F. M. zaś Ott przednią straż swoją pod komendą G. Gottesheim za nieprzyjacielem do Reggio w pogon posłał, i czynił przygotowania do dalszego z całym korpusem swoim pospieszania. Cofanie nieprzyjaciela odbyło się w dwóch kolumnach za Modenę, iedną szła przez główny gości-niec druga przez gory.

Generał Melas donosi przytym, iż stojący pod Alexandryą F. M. L. Bellegarde na d. 20. przez Generała nieprzyjacielskiego Moreau atakowany był z całą zebraną i z wszechmiar przemagającą siłą na prawym brzegu rzeki Bormida, iż pomimo tego F. M. L. dawał najmężniejszy odpor nieprzyjacielowi przez godzin 14. i iedynie tylko od tym bezpieczniejszego blokady Alexandryjskiej załomienia, postawił się w skoncentrowanej sile za rzekę Bormidą. W tej bitwie zaieliśmy 260. niewolnika. Ponieważ zaś ściganie nieprzyjacielskiego G. Macdonald powierzone zostało F. M. L. Ott wraz z Hrabią Hohenzollern, przeto na dniu 23. F. M. Suwarow z większą częścią wojsk Cesarzkich i Rosyjskich wyruszył z Fiorenzolo dla pospieszenia szybkim marszem ku Scrwia, a tym sposobem przeszkodzenia dalszemu wkraczaniu G. Moreau, i przedsiębrania dalszych operacyow stosownie do wypadających okoliczności. Podług doniesienia F. M. Kray znajomy G. Cisalpiskiego Lahoze miał iakoby porzucić partya Francuzką, przeciw niej się oświadczyć, i zebrać w masie do 20. tysięcy mieszkanow. Ma on się rozciągać nad brzegami morza Adryatyckiego, zajął Senegaglia i Loreto, oboz zaś swoy pod Jezi przed Ankoną złożył.

Drugi nadzwyczajny Dodatek pod dniem 3. Lipca jest następujący: „General Melas donosił z marszu swego pod Stradella w raporcie pod dniem 24. Czerwca o zdobyciu Cytadeli Turynskiej. Bombardowanie rozpoczęło się na dniu 18. i trwało z taką gwałtownością przez dzień 19. aż do dnia 20. do godziny 8. zrana, iż wkrótkim czasie 9. Officerow nieprzyjacielskich od Artylleryi i 85. Kanonierow zabitych zostało, wszystkie budowle w zamku zniszczone, a zebrane nieprzyjacielskie armaty przywiezione zostały do bezczynności. W takim złym położeniu komendant nieprzyjacielski ofiarował Kapitulacyą, która na dniu 20. w nocy o godzinie 12. zamienioną została. Na dniu 22. garnizon nieprzyjacielski wymaszerował, złożył broń na stoku. Z zamkiem tym zdobyliśmy 400. armat, 5. tysięcy cetnarow prochu, 40. tysięcy broni, część także wyrobionej amunicyi w przypuszczeniu szturmu, na powietrze wysadzoną zostało. Nasza strata składa się tylko z 1. officera i 24. żołnierzy zabitych, nieprzyjacielska bez proporcji większa.

Kapitulacya względem Cytadeli Turynskiej między F. M. L. Kaim i Generałem Francuzkim FIORELLA zawarta.

Artykuł I. Garnizon z bronią, bagażami i kołmi wymaszeruje przez tak nazwaną bramę pomocną, przytfa-wione mu będą potrzebne do wywozu sprzętow jego fu-

ry. — Odpowiedz: Garnizon wymaszeruje przez wspomnio-ną bramę ze wszystkimi honorami wojskowemi, złoży iednak broń na stoku; może powrócić do Francyi pod warunkiem iż aż do zamiany nie będzie służyć ani przeciw Cesarzowi Jmci, ani przeciw kierownikowiwoiek sprzymierzeńcowi jego; Zatrzyma swoje sprzęty, konie i bagaże, do każdego w szczególności należące. Kommandant Cytadeli, jego Sztab generalny, Szeftowie i wszyscy Officerowie od artylleryi, korpusu Inżynierow. Saperow, i innego wojska, rownie iak cały etat forteczny pozostaną według uczynionej przez nichże sanych propozycyi niewolnikami wojennymi, dla uskutecznienia powrotu garnizonu do Francyi, a w oczekiwaniu zamiany swoiey, będą do Niemiec zawiezieni; zatrzymają przy sobie szpady, bagaże i sprzęty.

Art: II. Garnizon zostanie na słowo honoru wypuszczonym, i dany mu będzie konwoy dla zastrzeżenia go od wszelkiego rodzaju napaści. — Zezwolono.

Art: III. Garnizon zostanie konwojowanym aż do forpoczow Armij Francuzkiej. — Zezwolono.

Art: IV. Garnizonowi dozwolono będzie pozostać ieszcze przez 8. dni w posiadli Cytadeli dla uczynienia potrzebnych przygotowań do wydania i opuszczenia oney, przez ten zaś czas wolno będzie Officerom dla swoich interesow prywatnych chodzić do miasta. — Odpowiedz: Garnizon wymaszeruje o świcie na dniu 22. z Cytadeli, dla ułania się zaraz w sposobie powyższy opisanym do Francyi; Bramy Zamku zostaną natychmiast po podpisaniu kapitulacyi oddane wojskom Austryackim. Officerowie, Kommissarze i inne osoby, które mają oddawać sprzęty wojenne i spisywać ich inwentarze, pozostaną w Cytadeli aż do ukończenia tego interesu.

Art: V. Chorzy i ranni którzy nie są w stanie iść za garnizonem, będą opatrzeni aż do swego uzdrowienia, po czym podobnie iak garnizon odełłani zostaną do Francyi. — Zezwolono.

Art: VI. Należące do Officerow Francuzkich i innych wojskowych sprzęty, czy to w mieście Turynie, czy to w innym przez wojska Austryackie zajętym terytorium znajdujące się, mogą być od właścicielow poszukiwane za protekcyą F. M. L. Kaim, który zaręcza za dopełnienie niniejszego warunku Kapitulacyi, nieobowiązując się iednak powrócić tego, co by mogło być z składu tych rzeczy utraconym. — Odpowiedz: Należące do Officerow Francuzkich w mieście Turynie, albo innym przez nas zajętym miejscu sprzęty, mają być im wydane, tyle ile się ich ieszcze znaleźć może. Rownie także sprzęty do Officerow Piemontskich należące a w Cytadeli zostające, będą im na ich żądanie powroconem.

Art: VII. Prowiant, Amunicye i inne wojenne sprzęty, będą podług inwentarza oddane. — Zezwolono, z temi iednak sprzętami wojennymi wszystkie plany, mappy, instrumenta inżynierskie i artylleryczne, tudzież archiwum forteczne, wydanemi być wiernie powinny.

Art: VIII. Toż samo ma się rozumieć względem artylleryi i rozmaitych gatunkow broni. — Zezwolono.

Art: IX. Zatrzymani w Cytadeli dla bezpieczeństwa patriotow zakładnicy, będą nazad oddani, ci zaś którzy w mieście Turynie za swoje polityczne opinie w więzieniu pozostają, rownie na wolność będą wypuszczeni, i nie będą mogli być za to od żadnego cywilnego lub wojennego sądu ścigani. — Odpowiedz: Zatrzymani w Cytadeli zakładnicy zaraz po podpisaniu kapitulacyi na wolność wypuszczeni zostaną, reszta zaś artykułu nie może być uskutecznią, gdyż komenda wojskowa Austryacka nikogo aresztować nie kazała.

Art: X. Kommissarze wojskowi i Administratorowie cywilni, rownie iak inne osoby do boju nie należące,

mogą się udać tam, gdzie im się będzie podobało. — Zezwolono.

Art: XI. Zaraz po podpisaniu niniejszey Kapitulacyi dozwolono będzie iednemu Officerowi z garnizonu najbliższą drogą i pod bezpiecznym konwojem pojechać do głównej kwatery Generala Moreau. — Zezwolono.

Art: XII. Artykuły podlegające iakowemu obojętnemu tłumaczeniu, będą na stronę garnizonu decydowane. — Odpowiedz: Jeżeliby iakien Artykuły wypliwłość podlegały, tedy iakowe zaważnymym z obu stron ułożeniem się w dobry sposób załatwione zostaną.

Art: XIII. Podług niniejszey kapitulacyi, kommandant Cytadeli oddaie ją w dobrym stanie, i bez żadney inney szkody przez tey iaką obłężenie i prawie mogło.

Art: XIV. Wszystkie kassy wojenne czy to do Rzplitey Cisalpiskiey i Francuzkiej, czy do Regadu Piemontskiego należące, będą wiernie wydane. — Odpowiedz Kommandanta: Żadne takowe kassy w fortecy się nie znajdują.

Art: XV. Zaraz po podpisaniu kapitulacyi, ieden lub dwóch Officerow z obu stron w zakład danych, będzie, którzy po zupełnym wydaniu Cytadeli znowu na miejscu, przeznaczenia swego powrócą.

Art: XVI. Dwa exemplarze iednostayne niniejszey Kapitulacyi ratyfikowane i nawzajem zamieniane będą. — Dziato się w Turynie d. 20. Czerwca 1799.

(podpisano) F. M. L. KAIM. — FIORELLA kommandant. Po wyjściu garnizonu dwa bataliony regimentu Scuarb weszły do Cytadeli, z resztą zaś dywizyi swoiey F. M. L. Kaim wymaszerował dla połączenia się z armią, a ponieważ ta na dniu 25 przy Castel nuovo za rzekę Seravia przeysć miała, a przez to połączenie się z F. M. L. Bellegarde nad rzeką Bormida ulkuczonym zostanie, przeto obłężenie także Cytadeli Alexandryjskiej wkrótce nastąpi.

Podług doniesień Arcy-Xiążęcia Karola nieprzyjaciel na dniu 17 tak nazwane wzgorki Jester i Morgarten opuścił, i zaczął się cofać do Zug. Połtano za nim zaraz rozmaite oddziały, które doścignęły część tylnej straży nieprzyjacielskiej przy wyższym Egeri, wyparli ją z tego miejsca, i tamże stanowilko swoje zaieli.

z Londynu dnia 25. Czerwca.

Affekuracya na okręty trzecią częścią spadła, ponieważ floty Francuzka i Hiszpańska na morzu szrodziemnym znajdują się. Będące w Irlandyi, Portugalij, i na wyspach Jersey i Guernsey regimenta (które tam były potrzebne, nim przeznaczenie floty Brestskiej wiadomym się stało) mają być teraz użyte, do wielkiej wyprawy na Italij lądzie. — Terazniejsza flotta nasza na morzu szrodziemnym jest iedną z największych. Lord St. Vincent ma pod swoimi rozkazami 52. liniowych okrętow, do których należą oddziały Vice i Kommandantow Sir Cotton, Gardner, Frederic, Parker, Keith, Nelson, i Dukworth. Dodawszy do tego 5. okrętow liniowych Portugaljskich, 8. Rosyjskich, 4. Tureckich, 2. Neapolitańskich, cała potęga wyniesie 71. okrętow liniowych. — Gazeta Dworska donosi co następuje. — „Gdy Imperator Rosyjski na dowod przyjaźni swoiey dla Krola Jmci i poważania swego dla matynarki jego, mianowicie zaś dla officerow, którzy na dniu 1. Sierpnia 1798. w Ruźbi pod Admiralem Nelson zostawali, oświadczył ministrowi Krolewskiemu w Peterzburgu życzenie swoje, aby okręt Lander od 50. armat zabrany po waleczney obronie przeciw okrętowi liniowemu Francuzkiemu od 74. armat, a potem przez wojsko Imperatorskie przy poddaniu się wyspy Korsu znowu zdobyty, powrocony został Krolowi Jmci, i nazad w marynarce Krolewskiej mógł być użytym, przeto podobalo się Krolowi, przyjąć z największym ukontentowaniem ten okazały dowod skutku i

przyjaźni swego sprzymierzeńca, i rozkazał, aby wspomniany okręt, przez jednego oficera od Imperatora Jmci w tej mierze wyznaczony, powrócony został, i umieszczony pomiędzy okręty składające teraz flotę na morzu szrodziemnym.— Taż gazeta zawiera w łobie list *Sidney Smith* do *Lorda St. Vincent z St. Jean d'Acre* w *Syryi* pod d. 23. Marca pisany, w którym donosi mu o wiadomych już dawniejszych przedsięwzięciach *Generała Buonaparte*. *Sidney* przybył tam dwoma dniami wprzód przed nieprzyjacielem, postawił fortecę w lepszym stanie obrony, i zachęcił do odwagi *Baszę* i *Turków*. *Francuzi* niespodziewali się znaleźć w *Syryi* żadnego *Europejskiego* wojska i floty. Artyllerya ich do dobywania tej twierdzy sprowadzona była z *Alexandryi* i *Damiety* na jednej flotyli składającej się z 9. batów kanonierskich i 1. korwety. Z tych okręt nasz *Tygrys* zajął 7. batów, na których 34. armat i 238. ludzi, tudzież wszelkie potrzeby wojenne do dobywania fortecy znajdowały się. *Korweta Francuzka*, na której zostawały różne sprzęty *Generała Buonaparte*, tudzież 2. baty kanonierskie ratowały się ucieczką. Zdobyte statki stanęły zaraz na krawcach pod *Akrą*, i użyte zostały do trudzenia nieprzyjaciela, i przeszkodzenia mu w zbliżaniu się do twierdzy. W tym przypadku *Anglicy* mieli 12. zabitych i 27. rannych. Ta zdobycz jest tym ważniejszą (mówi *Sidney Smith*), iż teraz można zylkać wiele na czynie, i dostateczna siła może przybyć dla zniszczenia zupełnie całego projektu *Generała Buonaparte*.

Nasze gazety piszą już o manifestacie wydać się mającym we *Francyi* kiedy wojska sprzymierzone tamże wkroczą. Chęcią jest *Mocarstw* wprowadzić do *Francyi* ograniczoną *Monarchią* i powłóczyć *amneltyą*, a nawet nagrodzić tych, którzy dobra *Narodowe* pokupowali.— *Uzbrojenie* wyprawy na ląd stały pod komendą *Sir Abercromby* tak daleko jest posunięte, iż rozmaite okręty znajdują się już na swoich stanowiskach.— *Tutejsze* pisma utrzymują, iż we *Francyi* mają projekt wygnania wszystkich dawnej szlachty, i konfiskowania majątku rozmaitych liwantów i osób podejrzanym, jako też *Reveillera* etc. tudzież przedsięwzięcie ofiary szrodzkow do pomnożenia skarbu. *Luyvan Buonaparte* który z innymi *Deputowanymi* tajny klub utrzymuje, gra teraz największą rolę w *Paryżu*.— Z *Plymouth* wypłynęły niektóre okręty wojenne *Angielskie* dla zajęcia okrętów *Francuzkich* w *Bellille* stojących i na tajną wyprawę przeznaczonych.— *Tutejsze* pisma zapewniają, iż *Buonaparte* zawarł traktat przyjaźni z *Dejem Tripolitańskim* i *Algierskim*, na mocy którego nie tylko wolno będzie wojsku *Francuzkiemu* przechodzić przez kraje *Dejow*, i używać ich portów, ale nawet *Dejowie*, obowiązują się opatrzyć w wszelkie potrzeby *Generała Buonaparte*.— *Admirał Bridport* przeciw któremu wiele satyr wyszło, stoi teraz z kilku okrętami wojennymi w *Cawsund*.— *Dziś* zrana przez fregatę *Naiadę* z *Plymouth* przybyła, odebrał rząd depesze z morza szrodziemnego, nic jednak z nich nie ogłosił.— Przybył także kuryer z *Peterzburga*.

z *Paryża* dnia 25. Czerwca.

Na dniu wczorajszym *Dyrektoriat* przysłał następujące poselstwo do obu *Rad* *Ciała Prawodawczego*.— *Obywatele Reprezentanci*. *Dyrektoriat* pospiesza w przesłaniu wam dwóch listów, które *Generał Macdonald* pod dniem 24. i 25. *Prairial* (12 i 13. Czerwca) pisał do *Generała Moreau*. Oznajmują one dwie korzyści, które przez waleczną armią *Neapolitańską* otrzymane zostały, a które naysposobniejszą dają nadzieję, iż obaj generałowie połączą się z sobą. List *Generała Moreau*, w którym o tych wiadomościach donosi, datowany jest z *Genui* pod dniem 28. *Prairial* (16. Czerwca) Wzmianka także w nim jest uczyniona, iż *Generał Macdonald* na dniu 14. Czerwca przybył do *Parmy*.

(Podpisano) *STEVES*, — *LACARDE* Sekretarz.

List *Obywatela Macdonald* *Generała en Chef* armij *Neapolitańskiej* do *Generała en Chef* *Moreau*. Z *główny kwatery* *Formigino* dnia 12. Czerwca.

Uwiadomiony zapewne byłeś o tym *Ob. Generale*, iż po wzięciu *Porto-Ferrajo* udano się do *Longone* dla atakowania tego miejsca. Wylądowanie jednak wojsk *Neapolitańskich*, połączone z powszechną *insurrekcyą* na wyspie *Elbie*, przymusił *Szefa* *batalionu Montserrat* cofnąć się do *Porto-Ferrajo*. Z oblegającego stał się on oble-

żonym; i był już prawie do ofiatelyności przyprowadzony. Wziął jednak równie waleczne jak śmiałe postanowienie, zrobić w nocy na nieprzyjaciela wycieczkę. Często ataki wiele go wojska pozbawiły, i miał tylko przy łobie jeszcze 500. do 600. ludzi. Z tą małą garstką mężnych wojowników uderzył na nieprzyjaciela, w rozsypkę go puścił, i zabrał mu oboz, amunicyę, 12. sztuk armat do oblężenia służących i trzy do czterech moździerzów. Cofnął się potem do miasta i już więcej nie był napastowanym. Poślałem mu małe posiłki. *Generał Miollis* żąda rangi *Szefa* *brygady* dla *Obywatela Montferiat*, którą to rangę ia mu tymczasowo dałem. *Generał Olivier* napotkał dnia 10. Czerwca na forpoczty *Austryackie* pod *Saint Venesio*, ścigał one na milę od *Modeny*, wielu nieprzyjaciół zabił i ranił, zabrawszy w niewolę do 100. ludzi. Rozkazałem tego poranku rozpoznać sily nieprzyjaciela, który udatie zamyślił bronienia się przed *Modeną*. *Salm* przybywa do *Fassuolo*, i wyłyla część wojska nad *Rubieva* i *Cangiano*. *Generał Legionu Cudzoziemskiego* donosi mi, iż zaymuje *Stanowisko* o ośm mil od *Reggio*. Nie mam żadney wiadomości o *Generale Rusca* i *Montrichard*, muszą jednak działy z *Bononij* przed *Modenę* nadsięgnąć. W tym momencie wojska przedsięwzięją marsz do ataku.

(Podpisano) *MACDONALD*.

Kopia *Listu* *Obywatela Macdonald*, *Generała kommandującego armią Neapolitańską*, do *Obywatela Moreau*, *Generała kommandującego armią Włoską*. — z *Główny kwatery* w *Modenie* 25. *Prairial* (13. Czerwca.)

„*Obywatelu Generale*. *Dnia* wczorajszego pierwsze dywizye *Armij Neapolitańskiej* rozpoczęły dosyć okazałe swoje czynności. *Mocny* korpus nieprzyjacielski zebrał się pod *Modeną*, i został z natarczywością atakowany. *Zapalczywość* w potykaniu się równa była z obojczy frony; walczone po kilkakrotnie na bagnety, i *Kawalerya* do 4ch razy na siebie uderzyła, lecz zwycięstwo przechyliło się na naszą stronę. *Nieprzyjaciel* utracił około 1500. ludzi tak w zabitych iako i rannych; zabraliśmy mu dwa tyłki jeńców, między kotoremi 40. oficerów, wśelkiego stopnia, 12. do 15. armat z wozami, trzy chorągwie, 4 lub 500. koni i wiele bagażów: rozsyпка była zupełna. *Z naszey* frony utraciliśmy około 200. ludzi tak w zabitych iako i rannych. W *liczbie* pierwszych znajduie się męzny *Generał* *Brygady Forest*, *kommandant* dywizyi *strzelców*. *Gdyby* dywizye ciągnące od *Bononij* były się mogły przedrzeć przez wąwozy *Panaro* które nieprzyjaciel zaymował, małaby liczba wojska znajduiącego się przed *Modeną*, byłaby ręk naszych uszła. *Nasze* wojska jeszcze są z niemi w *ogoni*, a *szrodek* armij ściga się do *Reggio*. *Przeszł* ci szczegulny opis, lko tylko wszystkie prywatne doniesienia rąk moich dojdą. *List* ten podpisany będzie przez *Szefa* wyższego sztabu, ponieważ piszę ci to na moim łozku; nie mogę go podpisać odebrałszy kilka ran w zamieszaniu z kawaleryą. *Te* rany są lekkie i nieprzeszkadzają mi poiechać z *Armią*. — *Pozdrowienie* i przyjaźń. (podpisano) *Leovold BERTHIER*.

Po przeczytaniu tych listów na wniosek *Ob. Rollin* *Rada* 500. dekretowała, iż *armie Neapolitańska* i *Włoska* dobrze się oyczynnie zaśluzily.

Proklamacya *Generała Moreau* do *Ludu Liguryjskiego* z *główny kwatery* w *Genui* dnia 16. Czerwca.

Generał en chef nie chce *Genui* opuszczać bez *dania* *Ludowi Liguryjskiemu* dowodów swoiey wdzięczności. *Armia Francuzka* była od niego przyjętą w sposobie naysprzyjawniejszym i gościnnym. *Generał en chef* widział, iż *Lud Liguryjski* wśród *insurrekcyow* które go otaczały zachował się w *spokoyności*, iż dzielił się żywnościami swymi z *armią Francuzką*, że wszedł w szeregi nasze żołnierskie, i walczył obok nas dla pokonania wspólnego nieprzyjaciela naszego. *Generał* ten poznał w nich potomków dawnych *Geneńczykow*, którzy tylekrotnie okazali się przyjacielmi *Francuzow*, i straszniemi nieprzyjaciółmi byli ich nieprzyjaciół. *Generał en chef* posyła niezwłocznie *rapport* *Rządowi Francuzkiemu* o obeysciu się tak przyjacielkim wiernego sprzymierzeńca, zapewniając *Lud Liguryjski*, iż *armia Francuzka* będzie uporczywie załnaczać ziemię jego, tak iak gdyby była własną iey oyczynną. *Równie* *Rzplta Francuzka*, która *Lud Liguryjski* za braci swoich uważa, będzie się z nim dzielić, wszystkimi *szrodkami* pomocy i obrony, iak się z nim

dzieliła niebezpieczeństw. *Już* wychodzą z portów *Rzezypospolitey* liczne konwoje ze zbożem, które do wyżywienia *Ludu* i *armioy* służąć mają. *Jeżeli* by jakie nieładności nieoddzielne od przykrego i ciężkiego marszu, wydarzyć się miały, na ów czas zażalenia przeciw nim do *rzędu* tylko zanoszone byćz mają, a ten wzięt na siebie prześlac one *Generałowi kommandującemu*. *Szkody* narychmiał nadgrozone będą. *Dał* ón już przykład w tej mierze. *Generał en chef* zaleca *Ludowi Liguryjskiemu* utrzymanie zgody i iedności pomiędzy wszystkimi *Obywatelami*. *Duch* niezgody powinien zniknąć na widok niebezpieczeństw oyczynny, a *Ligurycy* zaymuie iednym tylko ożywieni niech będą duchem, to jest odeprzeć nieprzyjaciela i uratować oyczynę.— (podp.) *MOREAU*.

Wszystkie rozkazy, aby wszystkie wewnątrz kraju znajdujące się wojska do *armioy* pomaszerowały.— *Generał Massena* wydał *proklamacyą* pod dniem 9. Czerwca do *żołnierzy* swoich, zachęcając ich do zgody i wytrzymania, gdyż oyczynna wszystkich spodziewa się po *armij Dunaju*. *Powodem* do tej *proklamacyi* były nieiaki niesnalki w wojsku widzieć się dające.— *Exdyrektor* *Reybell* musiał pooddawać *zabraną* porcellanę i inne drogie sprzęty z *pałacu Luxemburga*.

Wczoray ogłoszony tu został *adress* *Ciała Prawodawczego* do *ludu*, względem położenia *Rzpltey*.— *Podług* *pism* *tutejszych* *Buonaparte* zaymujący całą *Syryą* wkroczył do *Natolij*, i zaymował *kwatery* *fwoięw* w *Anguri* o 85 mil *Francuzkich* od *Konstantynopola*. *Armia* jego ma przeszło 200.000. ludzi wynolici. W tym *lamym* mieście *Anguri* *Tamerlan* zwyciężył niegdys *Baiazeta*, i zajął go w niewolę.— *Kaprom* *Francuzkim* zakazano jest, aby nie napastowali okrętów pływających ze zbożem do *Barcellona* lub *Majorki*.

List z *główny kwatery* w *Genui* pod d. 9. Czer: zawiera w łobie, iż po *nyosobliwszym* marszu iaki kiedy *armia* *odprawiac* mogła, *Generał Moreau* pojączył swoią *małą* *armią* w *Loano*, *Liornie* i *Genui*, z *ktąd* *fyka* się z *G. Macdonald* etc. *Inny* list pisany z *Lans-le-Bourg* pod d. 15. Czer: wyraża: *Dnia* wczorajszego wysłano *mocne* *oddziały* *wojska* ku *Mont-Cenis* i *Suzie*, w *zamiarze* *rozpoznać* *sily* *nieprzyjacielskich*. *Te* *wojska* *połtepowaty* *w* *trzy* *kolumny*, *wsparte* *odwodowym* *korpusem*. *Prawe* *krzydło* *udało* się ku *Jayou* powyżej *Suzy*, *lewe* *około* *gory* *Montpansieu*, *szrodek* *wielkim* *gościńcem* *przez* *Novalaize*, *rezerwowe* z *Lans-le-Bourg* *nocą* *przybyłe* z *bliska* *nałtepowało*. *Od* *doliny* *Novalaize*, aż do *Suzy* *nie* *widziano* *iak* *tylko* *50* *kawaleryi* *nieprzyjacielskiej* *i* *kilku* *strzelców*. *Poftrzeżono*, iż *nieprzyjaciel* *wzmocnił* *stanowisko* *la Brunette*, i że do *strzeżenia* *onego* *mogł* *mieć* *około* *4*, *tylkię* *ludzi* *wraz* *z* *lekką* *artylleryą*, którą to *miejsce* *opatrzył*. *W* *czym* *lepiej* *łobie* *postąpił* *niż* *my*, *którzy* *wszystko* *psuie*my. *Czemuż* *tam* *nie* *było* *postanowić* *baterowy*, *szafców* *etc.* *gdy* *G. Ledoyen* *zaymował* *Suzę*. *Otoż* *to* *nasze* *błędy*, z *których* *nieprzyjaciel* *znaczący* *odnosi* *użytek*. *Kolumny* *zebrane* *ku* *wsim* *Wenoux*, *były* *atakowane* *w* *powrocie* *fwoim* *przez* *mieszkańcow* *Novalaizy* *i* *wieśniakow*; *ich* *zuchwałość* *i* *ich* *fanatyzm* *składały* *całą* *ich* *sily*, *ponieważ* *nie* *było* *ich* *iak* *30*. *zabito* *z* *nich* *kilku* *z* *dwoma* *lub* *trzema* *huzarami* *Austryackimi*, *którzy* *rozbiegali* *się* *po* *plaszczyźnie* *dla* *odkrycia* *naszych* *obrotow*. *Novalaize* *była* *od* *żołnierzy* *spłodrowana*, *i* *musiano* *tam* *łobie* *nowych* *nieprzyjaciół* *narobić*. *Mieliśmy* *tylko* *1*. *rannego* *człowieka*, *każdy* *powrócił* *patym* *do* *fwoich* *stanowisk*, *a* *nieprzyjaciel* *już* *nas* *niedołważył* *się* *napastować*.

Dyrektoriat *wydał* *następujący* *wyrok* *względem* *G. Championnet*:— *Dyrk*: *Wyk*: *załtanowiwszy* *się* *nad* *nowymi* *dowodami* *dokładniejszymi* *od* *tych*, *które* *za* *łobą* *pociągnęły* *iego* *wyrok* *pod* *d. 7. Ventose* (25. Lutego) *fłosownie* *do* *Generała Championnet*. *Stanowi*: *Art. I.* *wyrok* *pod* *d. 7. Ventose*, *który* *nakazuje*, *ażeb* *Generał Championnet* *stawiony* *był* *przed* *Radą* *woienną*, *jest* *cofnięty*. *II.* *G. Championnet* *przywrocny* *będzie* *do* *służby*. *III.* *Minister* *woienny* *obowiązany* *jest* *zatrudnić* *się* *ukłuteniem* *uiniejszego* *wyroku*.

Dziennik wolnych ludzi donosi, iż *Administracye* *Poczt* *odebrały* *rozkaz*, *ażeb* *wszystkie* *dzienniki* *wolne* *były* *przepuszczanemi*.

Dyrektoriat *jest* *teraz* *tylko* *z* *trzech* *Członkow* *złożony* *Sieyesa*, *Gohiera*, *i* *Barrasa*, *aż* *do* *przybycia* *Oby-*

watelow *Moulin* i *Roger Ducos*. *Steyes* jest teraz Prezydentem. *Moulin* był tymczasowym Generalem kommandującym Armią *Angielską*; główna jego kwatera znajduje się w *Rennes*. Prowadził on wojnę w *Wandei* przeciwko *Szuonom*, a przed ostatnim rokiem miał komendę w *Paryżu*. Był przytomny ścięciu *Ludwika XVI.* — *Roger Ducos* od wyścia z Ciała Prawodawczego, oddał się do Departamentu *Landes* w którym się rozdził, i gdzie był sędzią pokoju. Odebrał swoją nominację przez kuryera. „Uważać należy, iż *Gohier*, *Moulin*, i *Roger Ducos* w ostatnim roku obrani byli Deputowanymi z *Paryża*, i że ich elekcja była skafowaną, równie jako i elekcja *Cambacere* mianowanego wraz z nimi z *Paryża* przez zgromadzenie zasiadające w Oratorium. Generał *Moulin* postępując po *Reveillere*, sam tylko z *Barrasem* w przysłym miesiącu *flore*, wyciągać będzie się względem ustąpienia z Dyrektoryatu; jego urzędowanie jest tylko na rok lub na dwa lata. *Gohier* mianowany jest na trzy lata które się pozostawia dla *Merlina*. — Z dymisji przez Ministrów składanych żadna nie była przyjęta, i żadna nie nastąpi odmian, póki Dyrektoryat nie stanie w swoim komplecie. — *Fouché* z *Nantes* ma być znowu po stem za granicę wysłany. — Baron *Stael* poseł *Szwedzki* już wychodzi z *Paryża*. — Nasze armie znacznie są zwiększone. W zachodnich Departamentach gwardye narodowe są w poruszeniu. Nasze wojska które we *Włoszech* w niewolę były wzięte, tamże są polane.

Poszyca armii naszej w *Szwajcaryi* w Dzienniku *Przyjaciół Praw* tak jest wystawiona. Generał *Xantrai* — z dywizją swoją znajduje się w wyższej *Walezji*, Generał *Lecourbe* w *Grimsel*, Generał *Ferino* w *Riggi* pod *Arth* i *Einfiedlen*, Generał *Chabron* w *Schindelleggi* i *Albis*, Generał *Sout* od *Albis* do *Ditikon*, Generał *Walter* od *Ditikon* aż do *Limmat*, Generał *Thoreau* nad *Reus* i *Aar*, a nakoniec Generał *Lorges* od rzeki *Aar* aż do *Bazylei* stoi.

Genoa ogłoszona była w stanie oblężenia i wielu zakładników z niej wzięto. Zakładnicy ci oddani potym zostali i Miasto z stanu oblężenia uwolnione. — W *Neapolu* patryoci zawsze zatrudniają się zaprowadzeniem rządu i utworzeniem nowej Rządy. — Minister wojenny *Miller* *Mureau* ogłosił, iż kompania *Bodin* nie przyfawiała żadnych żywności do fortec *Włoskich*, i że te fortece które od *Cisalpinów* w żywność były opatrzone, bynajmniej niepoddały się dla niedostatku żywności. — Z *Szwajcaryi* donoszą, iż Generał *Herba* dowodzący w Departamencie *Monblanc*, dwanaście okolic tamtejszych w których wieża rozruchy wszczynali, w stanie oblężenia ogłosił.

Kradzieże w Armij naszej *Włoskiej* były niezmiernie. Jeden Officer od tej Armij pisał, iż w przeciągu 4ch miesięcy w *Piemencie* wydano 10. millionow w gotowiznie i 15. millionow w papierach, nierachując klejnotow do Korony należących. Mieszkańcom stome nawet z łożek wyimowano. — Wyfianie reszty konkrupcyjnych do Armij naszych jest teraz iak najmocniej przyspieszane. — Wojska które ze srodka kraju powoli wychodzić będą, zastępowane przez inne oddziały, wyniosą 150. tysięcy ludzi. Ci także żołnierze, którzy dawniej ranenni byli, a jednak zdolni są do służby, za odebraną przyzwoitą nadgodą, znowu do Armij wyruszyć mają. Liczba tych wojowników wynosi 30. do 40. tysięcy. — Generał *Moreau* miał rozmowę z Admiralem *Bruix* na dniu 5. Czerwca, gdy ten z flotą swoją do brzegow *Genueńskich* zawinął. Udał się na okręt do Admirala, i z nim ułożył plan iednoczący działania sily morskiej z lądową. Nasza flota iednak przymuszona była oddalić się potym od brzegow *Genueńskich*. — Z *Brest* pod dniem 17. Czerwca donoszą, iż tam przybyły znowu szczęśliwie dwa konwoje od 80. żaglow z *Nantes*, *Bordeaux* etc. *Angielskie* okręty wstrzymane od baterij lądowych, niezachwyciły tylko ieden statek przewozowy. Okręty liniowe *Berwik* i *Dugommier* od 74. armat wypłynęły z *Brest* do *Berthoume* dla załony przybywających kupieckich okrętow.

Dziśniesz *Redaktor* zawiera co następuje: „Nominacja Ob. *Francois* z *Neufchateau* na Ministra wewnętrznego jest cofnięta, a Ob. *Quinette* na miejscu jego Ministrem wewnętrznym został mianowany. — Gorliwy ten Republikanin był niedgdy Członkiem Konwencji, został potym przez *Dumuriera* Austriakom wydany, i znajdował się z Ob. *Lamarque* i *Bancal* w niewoli Cesarzkiej. — Nie

potwierdza się, aby *Scherer* sam dobrowolnie poszedł do aresztu. — Nowy Dyrektor *Moulin* jest dziś oczekiwany. — *Duval* w urzędzie Ministra Policyi zastąpiony jest przez Ob. *Bourguignon* zastępcę Kommissarza Dyrektoryatu przy Trybunale Kassacyjnym.

Dziennik wolnych ludzi nalega na utrzymanie wolności druku, i sądzi, iż okazność i przepych Dyrektoryatu jest zbyt cennym i kosztownym. — Od dwóch miesięcy było w *Paryżu* 112. Dziennikow, w przeciągu 5 dni liczba ich powiększyła się jeszcze 23ma. — W dziedzie interella znowu się odbywać zaczęły, i papiery krajowe idą w górę. — Trwająca nieulanna lesja obu Rad i przedłużenie Kommissji iedenastu nadaremna sprawiły trokliwość w niektórych członkach, gdyż oboje ustana w przeciągu dni 3. — Gdy w *Valenciennes* o dymisji *Merlina* dowiedziano się, uderzono we dzwony i miało być oświecone. — W *Strazburgu* utworzone zostało towarzystwo uczonych. Pierwsze posiedzenie jego zaczęło się na d. 18 Czerwca: z Ob. *Brunk*, *Koch*, *Oberlin*, *Noel*, *Lombard*, *Schweighauser*, *Tourville*, *Flamant*, *Arbogast*, etc. i innych zaśluzonych naukom mężow.

Dnia 27. Czerwca.

Minister wojenny dla ciągłej słabości swoiego zdrowia, i sądząc, iż odbywanie interellow jego rządu nie powinno być opóźniane, upraszał Dyrektoryatu, ażeby iak najszybciej wyznaczył po nim następcę.

Merlin wyjechał do *Wersalu* do swoiego szwagra. Jadąc tam w powozie nazwanym *Pot-de-Chambre*, rożne ołoby, które wraz z nim siedziały, nieprzełtawiały z nim rozmawiać o *Cisalpinadzie* którą w Dyrektoryacie zrobiono. Gdy kto teraz chce komu oświadczyć swoją przychylność, życzy mu mierności *Robobla*. (*Przyjaciel Praw*) Tenże *Dziennik* wyraża, iż nasi Rapiacy kommissarze rozszarpali pomiędzy siebie 20 millionow frankow w gotowiznie, nierachując klejnotow.

Na seffji Rady 500. dnia 21. Maja. — *Francois* (z *Nantes*) imieniem Kommissji iedenastu zdaie raport względem pracy, którą się zatrudnia około uratowania *Oczyzyny*. — Kommissja rzekł, której poleciliście zatrudnić się sposobami zapobieżenia nieszczęściom *Oczyzyny*, pracuje w tej mierze gorliwie. Idzie tu oto, ażeby powrócić równowagę między władzami, i zarczyć obywatelom ich wolność polityczną, cywilną, oraz Religij. — Rząd tylko Reprezentacyjny przyłoi takiemu ludowi, iakim jest *Lud francuzki*, każdy inny mogłoby go narazić na zgubę. Nie wroci się już ten czas, w którym wszędzie dawała się czuć ręka wykonawczej władzy; w którym na próżno szukano zewsząd oycowki Ciała Prawodawczego wpływow. Nie było już politycznej wolności, gdy triumwirat Dyrektoryalny krepował elekcyje ludu, zarzucał Departamenta Prokonsulami okrytymi imieniem kommissarzow i przysposabiał fundamenta dla założenia budowy swoiey samowładności na ruinie Reprezentacji Narodowej. — Nie było wolności cywilnej, gdy Balfiote z wszystkich stron powstawały, gdy przyjaciele wolności nie mogli obiawiać drukiem swych myśli, gdy *Dzienniki* postrach przerażał, gdy spokojne zgromadzenia nazwane były buntami. Nie było wolności w Religij, gdy kapłani obrzadku, którzy się poddali *Prawom Rządy*, a nawet weszli w śluby małżeńskie, traktowani byli za buntowniczych *Xięzy*, dla tego iż niechcieli być Apostołami nowej lekty, którzy ciarlański kapłan w Dyrektoryacie zasiał. Nie było równości gdy mała liczba ludzi za czolganie się i złoto, honorow i urzędow dokupywać się mogła. Nie było wolności publicznej, triumwirat pozwalał sobie stanować pokoy lub wojnę, i doświadczał na Sprzymierzonych *Rzplych* tej dyktatury, którą potym na *Francyi* ulkutecznie zamysłał. Wkrótce przedsięwzięte zostały dzielne środki prawodawcze do uratowania *Francyi*. Te środki dojrzałe namysłone, i sprawią najszczęśliwsze skutki, i będą przez najsłabszych wodzow ulkutecznione. Dzień 30. Prairial (18. Czerwca) nadał *Francyi* Dyrektoryat, obdarzony dostateczną sily do pokonania nieprzyjaciół *Rzply*. Armie w polu triumfować będą; my zaprzysięgliśmy wolność, do nich należy zaprzysiężać zwycięstwo. Kommissja niechce ażeby zbyt długie się trwanie miało niechętnym *Xięzom* za pozor do zaszczerpania bojaźni; oświadcza, iż skoro tylko poda Rząd rozmaite projekta w swoim raporcie wskazane, sama przyidzie domagać się o swoie rozpuszczenie. Przy końcu Ob. *Francois* oddawał pochwały Dyrektorowi *Barras*, który sam ieden walczył przeciw niebezpiecznym zamiarom triumwiratu.

Główne przedmioty pracy Kommissji są następujące. 1.) Wyłączenie Deputowanych na cały rok po wyściu ich z Ciała Prawodawczego od wszystkich urzędow na które Dyrektoryat ma prawo nominować. — 2.) Wielka myśl *Steyesa* była, aby zosłać tylko Dyrektoryatowi układ wykonania, a samo wykonanie powierzyć Ministróm, różnica iednak tych dwóch czytow znieśiona została. Dyrektoryat zatrudniony najmniejszemi drobnościami kancelaryow nie mógł się podnieść do wysokości prac swoich. Jakoż, czyż to było przyzwoitością, aby mężowie trzymający wodze rządu w rękach swoich, zatrudniali się nominacją najmniejszich nawet kopistow. Nowi Dyrektorowie wszystkie inaczej urządzili, i oddali Ministróm co do nich należy. Dla ułalenia tego konkrupcyjnego porządku rzeczy. Ciała Prawodawcze zmieniły kosztą kancelaryow Dyrektoryatu. — 3.) Wolność polityczna będzie przez nowe prawa zabezpieczona, i wszelkie scyflje w zgromadzeniach pierwiastkowych i elekcyjnych zosłań zapobieżone. — 4.) Odpowiedzialność Ministrów będzie urządzona. — 5.) Zaden okręg nie będzie mógł być w stanie oblężenia ogłoszony, chyba na mocy zapadłego prawa za wniolkiem Dyrektoryatu. — 6.) Wol-

ność zgromadzenia się w towarzystwach politycznych będzie Ludowi znowu powrocona, rownie iednak iak wolność druku mądrimi ustawami ma być obwarowana. — 7.) Złozeni Generalowie mają być znowu do armij przywołani. Sami patryoci powinni być we wszystkich Administracyach umieszczeni, a ludzie zimni, i fałszywi moderanci, zlozeni być mają. — 8.) Deportacya *Xięzy* (którą *Reveillere* rościł do tych wszystkich którzy na jego filantropij przyłtać nie chcieli) ma tylko dotyczyć *Xięzy*, przyłgać niechających, z resztą wolność zupełna w części *Bózey* ma być zawarowana. — 9.) Arbitralny aresztom przez surowe prawa tama ma być położona. — 10.) Prawo prowadzenia wojny i czynienia zdobyczow, ma być podług konkrupcyjki dostateczniej oznaczone.

Poulain Grandpré w imieniu Kommissji iedenastu ożkał, iż Minister *Scherer* z *Arsenału Metz* przedał 450. tysięcy funtow metalu z armat, funt po 12. lous, a to w zapłacie za przyławiony liwerunek. Rzecz ta rownie iak petycja lekcy *Luxemburga* oskarżająca *Scherera*, *Merlina*, *Reveillera* i *Francois* z *Neufchateau* odeślana została do Dyrektoryatu.

Na seffji dnia 24. uchwalone zostało następujące Prawo: 1.) Zaden urzędnik krajowy nie może być liwrantem, ani należeć do liwrancy. — 2.) Jeżeli należy do niego, tedy powinien wybrać, być liwrantem, lub urzędnikiem publicznym. W przeciwnym przypadku utraci prawo obywatelstwa. Sumny jemu winne, mają być konfiskowane. — 3.) Urzędnik podarunki odbierający, lub Obywatel one ofiarujący, mają być na karę pieniężną i więzienie skazanymi.

Francois z *Nantes* w imieniu Kommissji iedenastu znowu głos zabrał. „Nasi nieprzyjaciele (rzekł) oskarżają nas iakobyśmy cnieli wkrzelić nazad sylemą terroryzmu, i naszą władzę przedłużyć. My iednak ietraliśmy się szczegulnie, główne zasady Prawodawstwa w iedno przelać, i nowe podać wniolki do wprowadzenia nazad wszystkiego w sranki konkrupcyjki. Podamy wkrótce projekt względem praw wojskowych i skarbowych, po czym Kommissja dla zaspokojenia wielu członkow bojaźni z powierzoney im władzy mających, natychmiast się rozeydzie. Tym czasem podał obszerny projekt w następującej treści. Art. 1 i 2 i 3.) Głosowanie każdego w sranki będącego zgromadzenia jest nie ważne. Każdy Agent Dyrektoryatu któryby starał się mieć wpływ w elekcyach, karze podlegać powinien. — 4.) Prawo 19. Fructidora przez które Dyrektoryat upowazniony był bez zezwolenia ciała Prawodawczego wojsko do *Paryża* wprowadzać jest cofnięte. — 5 i 6 i 7.) Dyrektoryat nie może nikomu nadawać prawa do wydawania rozkazow na aresztowanie osob; z każdým oskarżonym urząd podług opisu prawa postępować powinien, to jest, iż przynajmniej w 24 godzinach wyfluchanym być powinien. — 8 i 9.) Zaden officer bez sędu wojennego nie może być z rangi swoiey zlozonym, ani postradać nadzieje do wyższego postąpienia. — 10.) Prawo deportowania *Xięzy* ma się tylko rozciągać do *Xięzy* nieprzyłgłych. — 11.) Zgromadzenia Ludu zatrudniające się rozważami politycznymi, mogą być tylko zamknięte na mocy dekretu za dostatecznymi powodami. — 12.) Podarunek rymsztunku wojennego ma być tylko nadgodą narodową, i szczegulnie za oddzielnym prawem może być ofiarowany. — 13.) Bez wyraźnego prawa żadne sprzęty wojenne sprzedawane być nie mogą. — 14 i 15.) Inny porządek w wymazaniu z listy emigrantow ma być wprowadzony. — 16.) Ciała prawodawcze oskarża przed Dyrektoryatem tych Agentow i Kommissarzow którzy się rabunkow i lupieżtw w kraich sprzymierzonych *Rzplych* dopuścili, wiernych Generalow za złych donosili, i patryotow rozbrajali, podobnież zalkarza liwrantow i Agentow którzy wewnątrz w kraju pieniądze roztrwonili.

Dyrektoryat przyłtał raport Ministra policyi usprawiedliwiającego się z zarzutow mu czynionych względem arbitralnego aresztowania. Przeciw temu raportowi powstął *Briot* dowodząc, iż do 4000 osob aresztowano bez poprzedniczego stawiania ich przed sędzią pokoju. Przytoczył także aresztowanie sławnego patryoty *ex-zięcia de Hesse*, który za umieszczone artykuły w *Dziennikach*, odebrał rozkaz od Ministra Policyi wyjechania z kraioy *Rzply*. — Za wniolkiem Ob. *Poulain Grandpré*, uchwalono aby Ministra *Scherera* oskarżyć przed Dyrektoryatem, który podług terazniejszego układu Ciała Prawodawczego, sam ieden prawo ma ścigania sędownie ministrów. — *Jourdan* radził amnestyę: Tym sposobem rzekł, armie nasze powiększone być mogą do 600 tysięcy ludzi bez nowey rekrutycy. Wkrótce także podamy ieszcze projekt utworzenia armij polikowej. Gdyby zaś oyczyzna była w niebezpieczeństwie, cały Narod w massie się podnieśli. Ten wniosek Ob. *Jourdan* wkrótce będzie dekretowany.

Gdy na dniu 24. Rewolucya Rady 500 zakazująca urzędnikom publicznym nalezenia do liwrunkow, przysła do Rady Starszych po potwierdzenie, *Moreau* z departamentu *Yonne* żądał, aby Kommissja wyznaczoną zosłała do roztrząśnienia tej Rewolucy. Szrodek ten jest istotnie potrzebnym, gdyż nie *Lud francuzki*, lecz zdradliwi Agenci dopuszczali się rabunkow za granicą, iak np. *Rapinat*, którego samo imie, postępk i charakter jego oznaczają. — Na te słowa powstął *Reubell* i rzekł: *Moreau* myli się względem postępkow szwagra moiego. Okrutną rzeczą jest robić sobie igraszkę z imienia, dla wydarcia ołobie iakiey honoru i życia. *Rapinat* towarzyszył tylko *Lecleremu* do *Szwajcaryi*, który sam nakładał wszystkie kotrybucy, *Rapinat* zaś żadney nowoy nie nalezył. Jak potcziwie obszedł się tenże, okazuje się ztąd, iż w skarbie *Berneńskim* znalazło się więcej puitora miliona frankow, niż podanym było. *Rapinat* mógł się sobie przywła-

szczyć, a jednak tego nie zrobił. Wzywam każdego, któryby najmniejszy zarzut wiedział przeciwko... Nakończu wyznaczono Komisję z 5 członków do rozstrzygnięcia...

z Frankfortu dnia 25. Czerwca.

Magistrat nasz wyślął dwóch deputowanych dla przywitania Króla Jmci Pruskiego do tutejszych okolic przybyłego. Dziś Krolestwo Jchmość przejeżdżali przez tutejsze miasto do Darmstadt...

z Strazburga dnia 25. Czerwca.

Revolucya zaszła w Paryżu uważają tu za bardzo pomyslną dla Rzpltej, w teraźniejszych okolicznościach. Sami dzielnicy i niewątpliwi patrioci weszli do Dyrektoryatu...

z Semlina dnia 10. Czerwca.

Dowiadujemy się z Bagdadu, iż Arabowie nowej fekty Hagdziabi nieprzełatają czynić wielkich postępów na brzegach odnogi Perskiej i Eufratu...

z Zurychu dnia 22. Czerwca.

Od dnia 15. t. m. nie w naszych okolicach nie zaszło, prócz kilku małych między forpocztami utarczek. Austriacy pomknęli się od strony Baden i zajmują Wielkie Kapiele...

z Berny dnia 25. Czerwca.

Woylka Francuzkie i Austriackie zawzięte są same stanowiska zajmują. Gen. Adj. Schinner do naszego Dyrektoryatu od G. Masseny przysłał, podał zapytania następujące: Jak wiele Rząd Helwecki może wytworzyć i utrzymać woylka?...

z Bazylei dnia 25. Czerwca.

Rozmaite okoliczności zdają się zapowiadać niejaką odmianę w stanowiskach armij Francuzkich od strony Zurychu. D. 21. część ich głównej kwatery przeniesiono na była do Lensbourg o 2 mile od Arau...

z Stutgardu dnia 26. Czerwca.

Mowia iż woylka Austriackie które się znajdowały w okolicach Hornberg, Alpirschach i Frensdorf, przeniosły się z tamtąd do doliny Kinzing. Xiążę Ludwik Hohenlohe-Bartenstein, złożywszy urząd Regenta, obrab sobie mieszkanie w Gröningen, umarł tam dnia 14. tego miesiąca...

z Manheimu dnia 26. Czerwca.

Dowiadujemy się z Heidelbergu, iż woylka kawalerji Austriackiej które były w okolicach tego miasta, odebrały rozkaz udania się do wyższego Renu.

z Tarynu dnia 19. Czerwca.

General Bellegarde postanowił tu swoją główną kwaterę. Korpus jego 10 tysięcy ludzi wynoszący, rozciąga się wzdłuż Hornidy i Goby, od strony Agui i Ovada. Niedawno 400 Francuzów za pomocą Liguryczyków atakowali kilka kompanij Austriackich około Cremolino...

z Tryestu dnia 21. Czerwca.

Statek knpiecki od brzegów Ankony przybyły donosi, iż korpus woylk Rosyjskich wyładował w Fano dla atakowania od lądu Ankony, tym czasem gdy ją od morza atakować miano...

pełnym panem jest cała Syria. Gazeta Kaffelska zawiera w sobie list uczonego młodego Niemca z Alepu do rodziców swoich w Kassel pod d. 10 Maja w treści następującej: Tu jedni żołtają w boiaźni przeciw wkraczaniu G. Buonaparte, drudzy wyglądają go codziennie i utęsknieniem...

z Semlina dnia 10. Czerwca. Dowiadujemy się z Bagdadu, iż Arabowie nowej fekty Hagdziabi nieprzełatają czynić wielkich postępów na brzegach odnogi Perskiej i Eufratu...

z Zurychu dnia 22. Czerwca. Od dnia 15. t. m. nie w naszych okolicach nie zaszło, prócz kilku małych między forpocztami utarczek. Austriacy pomknęli się od strony Baden i zajmują Wielkie Kapiele...

z Berny dnia 25. Czerwca. Woylka Francuzkie i Austriackie zawzięte są same stanowiska zajmują. Gen. Adj. Schinner do naszego Dyrektoryatu od G. Masseny przysłał, podał zapytania następujące: Jak wiele Rząd Helwecki może wytworzyć i utrzymać woylka?...

z Bazylei dnia 25. Czerwca. Rozmaite okoliczności zdają się zapowiadać niejaką odmianę w stanowiskach armij Francuzkich od strony Zurychu. D. 21. część ich głównej kwatery przeniesiono na była do Lensbourg o 2 mile od Arau...

z Stutgardu dnia 26. Czerwca. Mowia iż woylka Austriackie które się znajdowały w okolicach Hornberg, Alpirschach i Frensdorf, przeniosły się z tamtąd do doliny Kinzing. Xiążę Ludwik Hohenlohe-Bartenstein, złożywszy urząd Regenta, obrab sobie mieszkanie w Gröningen, umarł tam dnia 14. tego miesiąca...

z Manheimu dnia 26. Czerwca. Dowiadujemy się z Heidelbergu, iż woylka kawalerji Austriackiej które były w okolicach tego miasta, odebrały rozkaz udania się do wyższego Renu.

z Tarynu dnia 19. Czerwca. General Bellegarde postanowił tu swoją główną kwaterę. Korpus jego 10 tysięcy ludzi wynoszący, rozciąga się wzdłuż Hornidy i Goby, od strony Agui i Ovada. Niedawno 400 Francuzów za pomocą Liguryczyków atakowali kilka kompanij Austriackich około Cremolino...

z Tryestu dnia 21. Czerwca. Statek knpiecki od brzegów Ankony przybyły donosi, iż korpus woylk Rosyjskich wyładował w Fano dla atakowania od lądu Ankony, tym czasem gdy ją od morza atakować miano...

z woylkiami i amunicją do Tarentu. Natychmiast to woylko obrocilo się na Bari, Bovino, Pulia ku Neapolowi. Pierwła kolumna woylk polifkowych Rosyjskich przybyła dziś do Palmanuova. Trzy inne przybyć miały dnia 22. 23. i 24.

Od granic Włoskich dnia 34. Czerwca. Dnia 12. G. Macdonald pomknął się z całą swoją armią; wyślął 4 tysiące ludzi ku Ferrarze dla atakowania tam G. Klenau, a z resztą poszedł przeciwko G. Hohenzollern, który przed większą siłą ku Mirandoli cofnąc się musiał. General Klebeck wytrzymał z wielką walecznością atakującą siebie kolumnę, i odpartą nawet zabrawszy kilkaset jeńców. Dowiedziawszy się potem, iż General Hohenzollern cofnąc się musiał, zajął stanowisko przy St. Augustin i nad Reno, i tam zabrawszy wszystkie siły oczekiwał na nieprzyjaciela...

z Konstantynopola dnia 30. Maja. Dywizya złożona z okrętu Sultan Selim od 120. armat, z trzech innych od 74. dwóch fregat, i dwóch korwet do których przyłączyc się ma 5. szalup kanonierskich budowy Inżyniera Angielskiego Sparrel, udała się dnia 21. na stanowisko. Dowodzień nią będzie Kapitan Balza, który odebrał od W. Sultana rozkaz gotowania się do iak narybniejszego wyjazdu dla objęcia komendy nad flami morlickimi krążącymi przy brzegach Egiptu i Palestyny. Te siły składać się całkiem będą z 12. liniowych okrętów, 8. fregat, 6. korwet, 24. łatek kanonierskich i bombardyerkich przeznaczonych do popierania operacyow W. Wezrya.

O B W I E S Z C Z E N I E

Uwiadomia się Pismem niniejszym Publiczność; że N. Pam powodowany Oyowiką troskliwością swoją o dobro Fabryk krajowych raczył postanowić mocą reskryptu pod dnim 27. Maja własną ręką wydanego; aby w Prowincjach Pruss Południowych i Nowoschodnich, wywoz wełny owczej za granicę od strony lądu najprzod (aż do dalszych w tej mierze na przyszłość zażywać mających urzędów) na rok jeden był wstrzymany; od lrony zaś morza w zupełnej i nie przerwanej zolał wolności. — Dan w Warszawie dnia 15. Czerwca 1799. Roku.

Kamera J. K. Mei Prufs Południowych Woienno-Ekonomiczna.

D O N I E S I E N I E

o zrabanowaniu Poczty i zaboyfiliu. Na Poczcie konną dnia 6. tego miesiąca czyli w Sobotę w wieczor zjad do Wrocławia ekspedycyow, napadłszy rozbojniczym dnia 7. zrana z tamtej strony Rawy w lesie Lubochniańskim, w miejscu o 1) 4 mili z tej strony Lubochni oddległym, Pofylliona zatrzailli; i onego blisko traktu zabitego zabrałszy, konia i Juka i wszelkimi w teży zgrabionymi jego listami zabrali. Lubo zaś wielkita potrzeba do wynalezienia teży Jaki pozycyione zolały rozporządzenia, i wanciu Jukia należy, iż ciż rozbojnicy nieznalazszy listow cum pondere, takową gźielokwięk na drodze zoflawią; z tym wszystkim rzeczą potrzebną jest Publiczność korespondencią o tym wypadku uwiadomić, aby każdy korespondent, który wyżej dotknęta Poczta listy do Piotrkowa, Częstochowy, Kalisza, Szlaska i Saxonii posłał, Duplikaty listow moich przelać mógł, a tym samym w interesach swoich uszczerbku iakowego nie poniość. Niemniej donosi się, iż też zgrabowana Juka stara i z czarnej skóry zrobiona, z tego najbardziej poznac się da, iż takowa rzemieniem zasznurowana i w końcu tego rzemienia laskiem zapieczgowana była, a oraz w tymże samym miejscu wiele lasku przez długie pieczgowanie znalaznie się. Klapa teży Juki plótnem poszyta, i na tymże plótnie słowa następujące: Von Warschau nach Breslau. — Aipragement wypisane są; litery zaś trochę przetrzeta, z tym wszystkim dosyć czytelne byd mogę. Ktoży z tych lub innych okoliczności tychże rozbojnikow poznac miał, i o takowych do Ober-Pocht-Amtn tuteższego, lub też do Krol: Pochtamtow w Rawie czyli Piotrkowie slymowanych przysłał, takowy w nagrodę 500. zł. pol. odbierze. — W Warszawie dnia 12. Lipca 1799.

Krolowfko-Prufki Ober-Pocht-Amt. GOLDBECK.

P U B L I C A N D U M

Post - Raub und Mord betreffend. Die reitende Post, welche am 6ten dieses als Sonnabend Abends von hier nach Breslau abgefannt wurde, ist am 7ten des Morgens jenfeit Rawe, in dem Lubochniaer Walde, eine halbe Meile dissetts dem Dorfe Lubochnia, von Strassen Räufern angefallen, der Postillon, erschossen, nahe am Wege zurückgelassen das Pferd mit dem Felleisen und samtlichem Briefen geraubt worden. Ob zwar alle anfallten getroffen sind wo möglich das selbsten wieder auszufinden, in dem zu vermuthen steht, das die Räußer, wenn sie gefehen, das die Briefe nicht mit Gold bekehrzt sind, solche weggeworfen haben werden man es gleichwohe nothig dieses dem correspondirenden Publico bekannt zu machen, damit ein jeder, der Briefe nach Petrikau, Czenstochau, Kalisch, Schlesien und Sachsen abgefannt hat, Duplicate abgehen lassen kann, und in seinem Gesichte nicht unterbrochen wird. Zugleich wird hiermit bekannt gemacht, das das Felleisen, welches entwandt, schon alt von schwarzem Leder, und daran besonders kennbar ist, das es mit einem Riemen zugeschnürt, und da wo sich der Riemen endet, mit Lack zugefugelt gewesen, auch wegen des langen Gebrauchs, viel altes Lack auf dieser Stelle sich befindet. Der Deckel ist mit Leinwand gefüttert, und auf dieser Leinwand von Warchau nach Breslau mit Tinte geschrieben, die Buchstaben sind schon etwas verlöfchet aber doch noch lesbar. Wer durch diese oder andere Umstände Gelegenheit finden, die Mörder zu entdecken, und solche zur Verhaftung entweder an das hiesige Ober-Postamt oder an die Königl: Post-Aemter zu Rawe und Petrikau abliefern, dem wird eine Bezahlung von 500. Fl. Polt hiermit versprochen. — Warschau den 12. July 1799. Königl: Preuls: Ober-Post-Amt. GOLDBECK.

Ponieważ Numera stawione u mnie w ciągu roku 105 Loteryi liczbowej pod Nro: 81 aż do 89. zginyły oświadcza się przeto że właściciele wspomnianych biletow przed ciągnięciem 105 stawki fwoje odebrać mogę, oraz że po ciągnięciu żadney nie mogę mieć do wygrany pretensyj. — Dan w Warszawie d. 12. Lipca 1799.

Schlossiger Kollektor Nro. 45.